

Rapport fra vurderingsutvalget for dramatikk 2024

Det er to innkjøpsordninger for ny norsk skjønnlitteratur for voksne, en automatisk med seks årlige frister og en selektiv med to årlige frister. Formålet med ordningene er at det blir skapt, utgitt, spredt og lest ny norsk skjønnlitteratur for voksne. Kulturrådet stiller et minstekrav til utgivelsenes kvalitet, og innkjøpene skal samlet sett bidra til stor bredde i norsk litteratur. Gjennom den selektive ordningen tilrettelegges det for at nye utgivere kan få sine publiserte titler vurdert for innkjøp. For den selektive innkjøpsordningen forholder utvalget seg til ordningens budsjettramme.

Vurderingsutvalget for dramatikk i bokform behandler dramatikk, filmmanus og tv-manus med voksne som primær målgruppe.

Ordningens retningslinjer:

[Retningslinjer for den automatiske innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur for voksne](#)

[Retningslinjer for den selektive innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur for voksne](#)

Påmeldinger og innkjøp 2024

Automatisk ordning	2021	2022	2023	2024
Antall behandlede titler	7	10	9	6
Antall innkjøpt	6	10	8	6
Antall avslått	1	-	1	-
Innkjøpsprosent	85,7 %	100 %	88,9 %	100 %

Selektiv ordning	2021	2022	2023	2024
Antall behandlede titler	1	1	-	1
Antall innkjøpt	1	1	-	1
Antall avslått	-	-	-	-
Innkjøpsprosent	100%	100%	-	100 %

Format og målform 2024

Automatisk ordning	Behandlet	Innkjøpt	Avslått	Innkjøpsprosent
Både papirbok og e-bok	5	5	-	100 %
Kun papirbok	1	1	-	100 %
Nynorsk	2	2	-	100 %
Bokmål	4	4	-	100 %

Selektiv ordning	Behandlet	Innkjøpt	Avslått	Innkjøpsprosent
Både papirbok og e-bok	1	1	-	100 %
Kun papirbok	-	-	-	-
Nynorsk	-	-	-	-
Bokmål	1	1	-	100 %

Om utvalget

Vurderingsutvalget for dramatikk i bokform har i 2024 bestått av:

Mikkel Bugge (leder) (1978), Oslo. Dramatiker, skjønnlitterær forfatter og manusforfatter.

Kristin Bjørn (1965), Troms. Forfatter, dramaturg og regissør. Leder av Scenetekstivalen, inngår i kunstnerisk ledelse av Ferske Scener.

Tore Vagn Lid (1973), Vestland. Regissør, forfatter og kunstnerisk leder for Transiteatret. Professor i regi ved Kunsthøgskolen i Oslo.

Lisa Charlotte Baudouin Lie (vara) (1980), Oslo. Scenekunstner, regissør, skuespiller, dramatiker og forfatter.

Malmfrid H. Hallum (ekstraleser) (1979), Akershus. Dramatiker.

Magnus Thunes Jensen (ekstraleser) (1979), Agder. Universitetslektor i nordisk ved Universitetet i Agder.

Utvalget har hatt ett møte. Møtet er gjennomført digitalt. Alle utvalgsmedlemmer leser og vurderer alle påmeldte titler. Ingen ekstraleser eller konsulenter ble brukt.

Tendenser og analyser

På den automatiske ordningen utforsket årets dramatikkutgivelser i stor grad det nære og det mellommenneskelige. Stykkene kretser ofte rundt privatsfæren, med fokus på kjernetematikk som relasjoner, maktbalansen mellom generasjoner og eksistensielle spørsmål i lukkede rom. Kammerspillet dominerte, der fortettede situasjoner og presise dialoger skapte intense sceniske univers.

Blant høydepunktene var Monica Isakstuens *Kjære Albert*, som med psykologisk dybde, rytmisk språk og stort dramatisk driv skildrer konsekvensene av et skambelagt personlig valg. Utvalget ble også imponert over hvordan Arne Lygre på mesterlig vis bruker et gjenkjennelig premiss til å utforske vennskapets såre maktspill og lengsel etter nærhet i stykket *I vårt sted*. Øyvind Bergs gjendiktning av *Romeo og Julie* har en presis og sanselig språkføring som kombinerer tekstnærhet med en frisk modernitet som begeistret utvalget.

Selv med en jevn tilstrømming av dramatikkutgivelser, ser utvalget en vedvarende utfordring: Utover et lite knippe etablerte dramatikere, domineres utgivelsene av forfattere som primært virker i andre litterære sjangre og som i begrenset grad evner å utnytte dramatikksjangerens særpreg. Dette går på bekostning av spennende ny dramatikk skrevet

direkte for scenen, og utvalget mener dette peker mot en uheldig skjevhet i forsyningskjeden. Alle utgivelser på den automatiske ordningen ble kjøpt inn, men flere ligger nært minstemålet for kvalitet. Utvalget er bekymret for utviklingen, og peker på at mye av den gode nye norske dramatikken ikke når bibliotekene og dermed forblir utilgjengelig for vanlige lesere i bokform.

Mens påmeldte titler på den automatiske ordningen holdt blikket rettet mot individet og det nære, så utvalget i den selektive ordningen ambisjoner om å gripe an samtiden på spenstig vis. Samtidig fortsetter en trend på den selektive ordningen: Festivalutgivelser samler scenetekster av ujevn kvalitet, der sterke verk drukner blant uferdige scenetekster. Utvalget vil rette en advarsel til festivalene mot å prioritere kvantitet over kvalitet, da denne typen samledokumenter svekker utgivelsenenes samlede verdi og går på bekostning av gjennomarbeidede tekster som fortjener fokus og lesere. Likevel verdsettes disse utgivelsene for sitt mangfold, som i liten grad speiles i de verkene som tilfalt den automatiske ordningen. Derfor vedtok utvalget å kjøpe inn en utgivelse på den selektive ordningen.

De andre utgivelsene som var påmeldt den selektive ordningen, var ikke dramatik, men andre skjønnlitterære sjangre. Disse utgivelsene var i stor grad selvpublisert, og det er tydelig at nødvendig informasjon om sjangerinndelingen ikke har nådd fram til søkerne. For å unngå unødvendige ekstrarunder og lite bærekraftig postgang, håper utvalget at det er mulig å ta grep for å unngå dette framover.

Vedlegg

Påmeldinger og innkjøp fordelt på forlag i 2024 – automatisk ordning:

Forlag	Behandlet	Innkjøpt	Avslått
FORLAGET OKTOBER AS	1	1	-
GYLDENDAL NORSK FORLAG AS	2	2	-
H ASCHEHOUG & CO W NYGAARD AS	1	1	-
STIFTINGA DET NORSKE SAMLAGET	2	2	-
Totalt	6	6	-

Påmeldinger og innkjøp fordelt på forlag i 2024 – selektiv ordning:

Forlag	Behandlet	Innkjøpt	Avslått
CORNERSTONE SCENEKUNST AS	1	1	-
Totalt	1	1	-